Ч. 252. Львів, четвер дня 8. (21.) падолиста 1907. Річник XI.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.
За границею:
цілий рік . 16 рублів або 36 франків
на пів року . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Варвеш ми очи і душу ми варвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о $5^1/_2$ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає сьлиме на попереднє застереженє.— Рекламациї неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Замилюванє очий

(△) Чотири посли: др. Глїбовицкий, др. Король, о. Давидяк і Куриловнч, котрі лїтом (разом з д-ром Марковом) виступили з руского клюбу, оснували тепер »староруский клюб« (Altruthenen Klub). Передовсїм пригадаємо, що др. Марков і Глїбовицкий зовсїм рішучо і недвозначно заявили і в держ. радї і на вічах, що они вважають наш нарід частиною м о с к о в с к о г о (або, як они говорять, р у с с к а г о народа, заперечили отже окремішність і самостійність укр.-руского народу. Відтак полїтична орґанїзация москвофільска і устроювані згаданими двома послами віча, а також »Ґалїчанїн« взивали і тамтих трьох послів (Короля, Давидяка і Куриловича), щоби они з Марковом і Глїбовицким утворили »русскій клубъ« (Russischer Klub). »Ґалїчанїн« кілька раз в статях „Будетъ ли русскій клубъ“ взивав своїх послів до здїйсненя сеї задачі і додав від тебе, що він дуже добре знає, що о. Давидяк, др. Король і Курилович в серцї носять таке саме переконанє, що наш нарід є лише частиною московского, лише не мають відваги висловити се отверто і прилюдно. Ми признаємо, що „Ґалїчанїн“ вірно схарактеризував погляди і засади сих трех послів, бо він їх задушевні гадки знає дуже добре. Колиж они тепер звязали ся з д-ром Глїбовицким в т. зв. »староруский клюб« [(Altruthenen-Klub), то се є лиш замилюванє очий і баламученє і руской суспільности і правительства та полїтичних кругів, щоби дальше в каламутній водї ловити рибку для себе, щоби дальше в руській суспільности піддержувати дотеперішню кириню, витворену всякими консолїдациями. На се вказує обставина, що до сего клюбу вступив др. Глїбовицкий, котрий проголосив себе Москалем (русским), се потверджує також обставина, що др. Марков буде госпітантом сего клюбу, щоби перед сьвітом виглядало, нїби то сей клюб не є Russischer Klub. Ми вже нераз вказували на се, що нїяких Altruthenen нема, що се закаптурені Москалї, котрі поза таким „рутеньским“ плащиком перемичують Поґодиньску обєдинительну ідею.

Знаменно, що Віденьский дописуватель »Дїла« знов пустив в курс термін »Старорусини«, звеличав д-ра Короля, котрий зломав солїдарність клюбову двічи (раз виступленєм з парляментарного клюбу, другий раз своєю соймовою промовою і поставленєм кандидатури Ганчаковского на члена кр. видїлу проти виразної ухвали руского клюбу соймового). А мимо всего того зачуваємо, що т. зв. український клюб має війти в с о ю з з Altruthenen-клюбом, де засїдає і Король, що так поступав і др. Глїбовицкий, що проголосив себе москалем і госпітант др. Марков! Чи се та п р и н ц и п і я л ь н а п о л ї т и к а, котру проповідує »Дїло?!« Чи заносить ся на нове виданє »консолїдациї«, бо находять соймові вибори?

Три днї успіхів.

Під сим заголовком помістила »Reichspost« (Nr. 280) статию на тему величавого католицкого віча, що відбувало ся в останних днях у Відни. Взяло в нїм участь поверх 6 тисяч людий з цїлої Австриї. Не бракло анї одного коронного краю, який би не вислав своїх відпоручників. Всї збори були щільно набиті учасниками. Не доставало формально місць, мимо, що рівночасно відбувало віче 14 зібрань в однїй і тій самій годинї.

Найкрасшу промову виголосив дня 17. падолиста посол др. Дрексель на тему о р ґ а н ї з а ц и ї р о б і т н и к і в. Він говорив про відносини в католицких, робітничих товариствах, про конечність їх єствованя і спільного дїланя а говорив так ясно, зрозуміло і пориваючо, що в часї і після промови греміли оплески признаня. В часї промови д-ра Дрексля явив ся мінїстер Ґесман, якого також привитано оплесками.

Рівнож дня 17. с. м. рішено перевести злуку в с ї х к а т о л и ц к и х о р ґ а н ї з а ц и й м о л о д ї ж и, які йшли доси ріжними дорогами. І сї збори були так численні, що місця для учасників бракло Явилось на них кілька тисяч осіб. Коли лише саля опорожнила ся, відбули ся в нїй нові збори товариства св. Боніфатия при 4 тисячах учасників, збори на яких держано „промови і ухвалювано резолюциї з нечуваним одушевленєм. Цїлий настрій сих та инших зборів сьвідчив, що католицизм в Австриї змагає ся, та обіймає як найширші верстви.

В недїлю відбув ся в ратуши бенкет. Чоловіком, що став осередком бенкету — був посадник Відня, др. Люеґер, який поклав великі заслуги не лише для Відня, але й для цїлої християньскої Австриї. Своєю зелїзною енерґією він ломив всякі перепони, своєю невтомною працею орґанїзував християньску суспільність Відня та довів до сего, що на єго поклик пішли би до боротьби сотки тисяч Віденців, які гордо говорять, що Відень є і буде християньским містом. Дїяльність Люеґера є сьвідоцтвом, кілько може зробити при добрій волї оден чоловік, муж великого характеру і працї.

В понедїлок, дня 19. с. м. обговорювано в і д н о с и н и в п р е с і на основі рефератів Швехлера і Кольба, а наслїдком їх були резолюциї: »Проч з лихою пресою!« »До сьвітла і свободи при добрій пресї!«

Тепер треба лиш працї, щирої працї, щоби перевести ухвали католицкого віча у Відни. Люеґер дасть в сїм напрямі добрий примір. За ним повинні піти другі учасники — а тодї католицка Австрия стане у своєї мети!

З подій на Угорщинї.

Мінїстерство Векерля і соймова, угорска коалїция найшли ся в скрутнім положеню. Мстить ся на них їх минувшина. В хвилях боротьби против кабінету ґенерала Февраві коалїция завела з Хорватами умову, в якій прирекла вернути до приписів угоди з р. 1868 про хорватску автономію. Однак память у людий, а специяльно в полїтиків, буває коротка. Коалїция, дірвавшись до власти, забула про приреченя, дані Хорватам. З сего приводу прийшло до зірваня з Хорватами, яким можні Мадяри накинули немилого бана і розвязали сойм в Загребі, числячи, що нові вибори пришлють нову, хорватску делеґацию до угорского сойму. Рахунки завели.

Давнїйше мали Мадяри в Хорвациї власне сторонництво, яке довгими лїтами мало більшість. Нинї нема там одної, Мадярам зичливої душі. Не було отже сумнїву, що Хорвати зазначать своє невдоволенє обструкциєю, якою будуть добиватись сповненя приречень, які їм дала коалїция. А однак Мадяри дурились, що Хорвати на сей крок не зважать ся. Стало ся инакше. Хорвати відклонили вправдї союз з иншими, невдоволеними сторонництвами посеред Славян і Румунів — щоби в сей спосіб не довести всїх Мадярів до злуки в одно сторонництво, — однак почали обструкцию на власну руку. Перед кількома днями внесено до угорского сойму проєкт закона про автономічну тарифу, який складає ся з поверх тисячки параґрафів і є вступом до угодових законів з Австриєю. Хорвати в числї 40 послів почали обструкцию. А ведуть єї спокійно, річево. Їм не можна навіть зробити заміту, що хотять ударемнювати наради. Они розбирають основно з ріжних сторін кождий параґраф, а сего їм за зле брати не можна. Коалїция хо-

тіла їх закричати, злегковажити, вивести з рівноваги і спонукати до скандалу, на основі якого могла би Хорватів викинути з засідань, — але Хорвати, знамениті політики є глухими на всі провокациї і домагають ся лише від президента, щоби строго придержував ся реґуляміну. Коли президент одинокий раз відступив від реґуляміну, хорватский секретар сейчас покинув трибуну, що, згідно з приписами, здержувало наради. Колиб Хорвати вели дальше таку річеву обструкцию, то на поладнанє тисячки параґрафів треба би найменше часу двох літ. А тут переведенє угоди наглить.

Мадярский кабінет хоче здавити в сей спосіб обструкцию, що задумує змінити реґулямін в сім дусі, що більшість може замкнути дискусию. Однак сей намір небезпечний. Раньше хотів перевести зміну реґуляміну Людвік Тіша, але мусів упасти. Кабінет Стефана Тіши ввів при помочи президента сойму Перчеля т. зв. провізоричний реґулямін, в якім була мова про замкненє дискусиї, однак сторонники Кошута викликали скандал, побили службу і поломили меблї та довели до розвязаня сойму.

Нові вибори видвигнули сторонництво Кошута на перше місце і довели опозицию до великої сили, яка перла до сего, щоби Перчеля віддати під суд о зраду держави, до чого не допущено на виразне бажанє Корони. З сеї хвилї право дискутованя стало немов би народним правом та мало що не услівєм єствованя угорскої держави. У всїх державах можна на бажанє більшости, замкнути дискусию — одна Угорщина сеї постанови не знає.

Лишає ся отже, або пристати на всї правні домаганя Хорватів, або таки змінити реґулямін.

Та тут саме лежить небезпечність для теперішного кабінету, який може стратити популярність та упасти, бо против зміни реґуляміну станутъ всї невдоволені, між ними й частина Мадярів, які вправдї не злучать ся з собою, однак підуть ріжними дорогами і кабінет Векерля повалять, а з ним погребають славу Кошута і єго сторонництва.

Щоби замилити очи, що тут не розходить ся о зломанє свободи слова, коаліция хоче змінити реґулямін на якийсь час, до ревізиї реґуляміну соймом, в сім напрямі, що лише при так званих, державних конечностях (при розправі буджетовій, угодовій, про контінґент рекрута, про податкову і виборчу реформу) може більшість ухвалити замкненє дискусиї — однак і такий внесок викличе велику бурю, а хто знає чи й не катастрофу для теперішного кабінету.

Який вихід найде кабінет Векерля? — побачимо в найблизших днях. Однак теперішні події на Угорщині вказують на нечуваний гнет всїх немадярских народів, який може довести з часом до дуже прикрих для самої Угорщини конфліктів. Чи возьме тут верх політичний розум — чи вузка, национальна бута і пристрасть — се рішить недалека будучина... В другім разї сповнить ся приповідка: »Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita...« розумієсь, що се право на житє прислуговало би на Угорщині лише Мадярам...

Правна поміч.

(Дальше)

І в одній столиці лучали ся давнїйше випадки, що карні судиї, назначивши собі речинець н. пр. на 8. годину рано, входили бічними сходами до канцеляриї, так, що їх жадна зі сторін, чекаючих на коритари, не бачила і викликували справи в канцеляриї; колиж розуміє ся нїхто не зголошував ся, узнавали справи яко пропавші. Не буду вичисляв тих причинків до історії нашого судівництва, які належать вже впрочім до минувшини, але й тепер вимір карної справедливости в справах о образу чести для селяньскої і робітничої людности не стоїть на висоті задачі. Таку справу легковажать, судиї жадають насильно від обох сторін згоди, а коли сторони, бажаючи висказати перед судиєю свої жалї і кривди, не відразу на се пристають, судия сердить ся і за »кару« каже робітникови або селянинови ждати на коритари кілька годин. Винні сему й президиї судів, які не дуже дбають про добір судиїв для карних справ. Коли гонорові справи треба взагалї усувати з огляду на їх дрібничність і потребу знаємости місцевих відносин, як рівнож способу житя цїлої верстви людности, серед якої обі сторони живуть, зпід осуду звичайних судів, а переказати осібним почесним (гоноровим) судам, обіймаючим по кілька громад, або збірну громаду в будучині, а лише важнїйші справи о кривди годилоб ся полишити державним судам, то в оскілько більшій мірі має се примінене до селян, котрі, не узискавши справедливости, якої в своїй простоті сподївали ся, нераз самі насильно вимірають собі справедливість, в кождім разї учать ся марнувати час і гроші на ходженя до міста, відпочинку по придорожних шинківнях і гонорарі для адвокатів.

Доки одначе доперішні приписи о знесеню маєткової спільности, о провізорияльних спорах і о ореченю судів в справах о образу чести остануть дальше міродатними і того рода спори будуть неминучі, є пожаданим, щоби заступництво сторін в тих справах діставало ся у властиві руки і не наражало незаможні сторони на невідповідні видатки.

Є ще дальша специяльність Галичини, а є нею покутні писарі і адвокатскі наганячі. Останні стають перед брамами домів, які замешкують найбільше знані адвокати, виловлюючи їм клієнтів селян і стягаючи до тих речників, котрі їм за се платять; инші стають на рогачках, найчастїйше в торгові днї, пересиджують по шинках, мишкують за справами, а довідавши ся про яку справу, спішать офірувати услуги своїх хлїбодавців клієнтам. Крім сего кожде повітове місточко, майже кожде село посїдає своїх покутних писарів, які вміють уложити подане до староства або суду, а рекрутують ся в части з громадских писарів або бувших господарів, в части з пропінаторів і сільских банкирів. Оскілько ті люди потрафлять уложити дані поданя за низшу цїну, анїж се може зробити адвокат, часом за 20 або 30 кр., то ті писарі є навіть пожиточні, а часи нагінки за ними зовсїм неусправедливлені, одначе далеко частїйше лучає ся, що покутний писар напише подане в справі, яка вимагає знаємости річи і приписів устави, що напише єго зле, що зробить признаня шкідливі для сторони, що не о се попросить, о що повинен просити, а між тим речинець минає безповоротно і сторона програє часом найслушнїйшу справу не для браку слушности своєї справи, а длятого, що віддала ся в руки нефахового дорадника. Ту годить ся в інтересї загалу несьвідомого права уможливити єму користанє з поради фахових речників.

Стала еміґрация до Америки, яка рікрічно обіймає кількадесять тисяч людий, потягає за собою інтереси иншого рода: продажу ґрунтів і то продажу в поспіху, або в разї заміреного новороту, видержавленя тих ґрунтів. І в тих інтересах зданий селянин часто на поміч несумлїнних людий, що дбають тілько о власну користь, а не журять ся анї о інтерес клієнта, анї тим менше о інтерес цїлої суспільности, якого часто зовсїм не розуміють.

(Дальше буде).

Новинки

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: *Михайла Архістратига*; римо-кат.: Введенє Пр. Діви М. — В пятницю руско-кат.: Описифора; римо-кат.: Кикилії. — В суботу: руско-кат.: Ераста, Ореста; римо-кат.: Климента.

— **За упокій душі бл. п. цїсаревої Елисавети** відправлено вчера у всїх архікатедральних храмах у Львові заупокійні богослуженя. Також в парохіяльних церквах львівских відправлено заупокійні богослуженя, на яких була присутна молодїж всїх народних і середних шкіл.

— **В справі булї „Ea semper“** доносять нам: Сьвященики дек. глиняньского зібрані на соборчику в Ляшках королївских дня 14. с. м.: одноголосно рішили звернутись до Видїлу Тов-а св. Ап. Павла яко осередка духовного і релїґійного житя, щоби в імени цїлого духовеньства галицкої Руси по причині звісної папскої булї „Ea semper“ зладив відповідний і фахово оброблений мемориял до Апост. Столиці, представляючий пониженє і покривдженє прав нашої Церкви і обряду, спиненє в єї свобіднім розвою — неможність осущеня ідеї папи Урбана VIII, як і прикрий і гіркий настрій цїлої суспільности по причині єї, як і зарадженє тому. Наколи би Видїл Тов-а св. Ап. Павла не брав ся до сеї роботи із за того, що се малоб противити ся статутам, то най добере анкету, яка сей мемориял зладила би і посредством Митр. Ординарияту — до Риму вислала.

— **З Харкова.** В пятницю 25. жовтня проф. Сумцов прочитав другу лекцию з українськоі словесности українською мовою. Провадючи далї свою промову про те, навіщо нам потрібне українознавство та виклад єго українською мовою, проф. висловив ся, що наука повинна служити житю, а житє повинно піддержувати й зміцняти науку, а потім навів декілька що найближчих примірів такого обопільного служеня. По перше, він указав чималу збірку місцевого етноґрафічного материялу й чимало понаписуваних оповідань та материяли ті нікому розробляти, а далї нікому й збирати; так само й оповіданя остають ся без критичної аналїзи як з боку мови, так і з боку змісту. По друге, місцеві книгарнї та книгозбірнї, яких аж 7 у самому унїверситетї, та всї вони, за браком сьвідомих та прихильних людий, неповні й несистематизовані. По третє, кобзарство та думи, з якими сполучена богата область народньої поезиї та народної музики, так само занедбані. Взагалї кажучи, у нас занедбані великі прояви народної душі, себто занедбана частина загально людского духа. Українознавство та прихильність до рідної мови мусить споріднити людий науки, людий осьвічених, з тими проявами житя, а користь з того певна. Тут проф. навів слова Бекона: »Ти уподобляєш ся тому людови, який пізнаєш“, й знову: „пильнуй про те, щоб увійти в глибину людского житя й людского духа“. В другій частинї лекциї проф. Сумцов обернув ся до питаня про появу на історичній сценї українського народу та української мови й критично переглянув історичні та фільольоґічні докази в сїй справі українофобів Погодина та Соболевского. Не вважаючи на те, що ся частина лекциї була досить специяльного змісту, про що професор навіть попереджав слухачів, було на сїй лекциї навіть більше, нїж на першій, й усї прослухали проф-а з живим захопленєм, а потім проводили оплесками. Як бачимо з переказу лекций, професора керують в сїй справі самі наукові інтереси, проте єго виклади мають й свої звичайні задля Росиї наслїдки, а саме:

ректорови вже після першої лекциї загадано з міністерства нар. осьвіти негайно подати відомости про те, чи правду пишуть ґазети про ту лекцию й хто дозволив Сумцову читати на українській мові? До того запитаня додано вирізку з часописи „Южн. Край“ про першу лекцию, в котрій сказано, що на лекциї був увесь час ректор університету.

— **Рідна мова в народних школах в рос. Україні.** »Раді« телеґрафують з Петербурга, що учебний комітет при »сьвятійшім синоді« ухвалив завести по церковно-парохіяльних школах, які остають під его управою, український буквар і аритметику з викладовою українською мовою.

— **Реформа соймової виборчої ординациї в Галичині.** Про се пише вчерашний „Dz. pol.“: „Завтра збирає ся у Відни субкомітет реформи. Від того, чи наступить порозуміне, чи будуть вигляди полагоди виборчої реформи в зимовій сесиї сойму, буде залежати его скликане, яке заповіджено. На наш погляд, каже „Dzien. p.“, субкомітет повинен всьо зробити, аби справу приготовити, бо край сего рішучо жадає і хоче, аби будучий сойм вибрано на основі нової виборчої ординациї. Ми того певні, що о скілько се буде залежати від польских представителів, то не забракне до того анї охоти, анї доброї волї. Инша справа з Русинами. На основі інформаций, які ми нинї дістали з Відня (пише »Dz. pol.« розстріленим друком), они будуть всею силою змагати до розбитя тої акциї і всякими способами не допустити до того, аби справа виборчої ординациї протягом зими не була пологоджена. Они є пересьвідчені, що поки що кориснїйшою для них є дотеперішна виборча ординация, бо на єї основі думають здобути около 40 мандатів. Колиж війдуть в тім числї до сойму, надїють ся сильнїйше заважити на важці нарад і зневолити польску більшість до далеко ідучих уступок. На випадок скликаня сойму в грудни грозять обструкциєю і числять на єї поводжене з причини короткої сесиї“. Сьвї ельокубрациї кінчить „всезнайко“ з »Dz. polsk.“ отсею погрозою: „Край повинен знати стан справи: если би соймова сесия не відбула ся в грудни, если би вибори мусїли відбути ся на основі дотеперішної виборчої ординациї, проти опінїї визначної більшости краю, то одвічальність за то спаде виключно на руских послів“.

— **В міскім театрі у Львові** дебютує в недїлю на пополудневім представленю Монюшкової »Гальки« п. Андрей Гаєк, бувший тенор люблянської опери і руского театру,

— **Польский дарунок на руску бурсу.** Kur. lw. доносить, що ґр. Юрій Баворовский, повітовий маршалок теребовельский, зложив 1.000 К на руску бурсу в Теребовли. По 1.000 К дав ґр. Бав. також на тамошну бурсу польску і жидівску.

— **Амнестия для дезертирів.** В парляментарних кругах говорять, що ще в сїм місяци має появити ся загальна цїсарска амнестия для військових дезертирів і взагалї для всїх, що утїкли перед військовою службою. Амнестия буде відносити ся і до тих, що задля дезерциї находять ся в слїдстві або відсиджують кару Однак кождий дезертир має до двох лїт явити ся лично у військової власти, бо в противнім разї амнестия не відносила би ся до него.

— **Нагінка за студентами в Київі.** Студенти київского університету заповіли на вчера віче в мурах університету. Мимо того, що вступ на віче мали мати виключно лише студенти, які викажуть ся університетскою леґітимациєю, власти заборонили збори. Студенти зібрали ся однак на збори і урядили ще обструкцию на університетї. Поклидана сенатом полїция арештувала 500 студентів, зпоміж яких ґубернатор засудив 16 на арешт, а 456 на грошеву кару. А щоби не допустити до дальших демонстраций, сенат замкнув університет до дня 25. с. м.

— **Вшехпольска нахабність.** На останних загальних зборах львівскої »Bratniej Pomocy« слухачів університету звели дводневий бій поступові Поляки з вшехполяками, щоби дістали ся до заряду сего товариства. Людовцям і иншим Полякам ходило о то, аби повим »Akademick-им Dom-ом« завідували не лише вшехполяки. Мимо поважного числа (100 проти 125) опозиция уступила і внесла протест до університетских властий. До видїлу Br. Pom. війшли самі вшехполяки.

— **Загальні збори** тов-а „Руска захоронка“ у Львові відбули ся дня 31. жовтня с. р. До видїлу зістали вибрані: Й. Бандрівска, М. Білецка, І. Купчиньска, В. Коцовска, О. Гнатюкова, М. Федакова, М. Мудракова, М. Туряньска, о. Ф. Жук і о. В. Лицияк. Видїл уконституував ся в сей спосіб: головою вибрано п. Коцовску, заступницею голови п. Федакову, секретаркою п. Білецку, а касиєром о. Лициняка.

— **Боярский самосуд.** Перед судом в румуньскім місті Крайова (недалеко сербскої границї) стануло трех бояр Алекс. Параяну, Вас. Тахе і Авр. Марцулеску, властителї дібр в окрузї Дольї. Їх обжаловано за то, що підчас селяньских аґрарних розрухів на власну руку карали селян смертию. Обжаловані заявили, що Параяну діставши дня 30. марця с. р. вість від свого завідателя в Касніку, що тамошні селяни змовили ся спалити двір, поїхав безпроволочно до префектури в Дольї з просьбою о військову поміч. Там однак порадили єму, аби боронив ся на власну руку, бо префект не має до розпорядимости анї одного жовнїра. Тодї Параяну з обома висше наведеними приятелями воружені в карабіни прибули до Касніку, де застали селян при грабіжи. Селяни утїкли, а лише сїм опришків попало в їх руки. Небавом напало на двір цїле село і жадало видачі арештованих, а арештовані з ножами в руках кинули ся на Параяна і других двох бояр. У власній обороні они мусїли їх застрілити. Так зізнали обжаловані бояри, однак сьвідки представляють справу зовсїм инакше: Параяну і его товариші прибули до Касніку на конях і оружені. Параяну був в мундурі офіцира і над сїмома спійманими селянами зарядив рід военного суду. Тахе грав ролю судиї, Маркулеску прокуратора, а Параяну—ката. Суд справив ся коротко —всїх сїмох засудив на смерть. Параяну поставив сїмох селян в ряд і одного по другім застрілив з револьвера. — Сей процес є сензациєю дня в цїлій Румунії, а мінїстер судівництва казав що дня предкладати собі звіти з розправи.

— **До новинки: „Народнїй Гостинницї“** грозить небезпека — доносять нам, що о винайм каварнї і реставрациї в »Нар. Гост.« старає ся кількох компетентів, яких зярад стоваришеня »Н. Г.“ на разї ставить на рівнї а при віддаваню у винайм каварнї мусить уважати також на материяльну сторону. Солїдне веденє каварнї і реставрациї забезпечує досить висока кавция віднаємця, котра пропадає на річ стоваришеня, если би віднаємець не держав ся точок договору. Тому — зазначує наш інформатор — „Народнїй Гостинницї“ не може грозити нїяка небезпека.

— **Дрібні вісти.** Урядовий дневник берлиньский оповіщує іменоване нїмецкого консуля у

Материяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 80.

Лист Осипа Барвінського до Із. Воробкевича.

Львівъ дня 31. Марця 1868.

(Дальше).

Ще торікъ згадувавъ ти мені, що читавись чи навіть маєшъ у себе збірникъ пісень Максимовича — добре би було докладно перестудіовати сей дорогоцінний збірникъ. Я постараюся тобі о „Записки Куліша томъ I.“, тамъ суть дуже красні думи; такожъ въ „Правді“ буде пичататися многоцінна статя зъ Украіни „Остапъ Вересай кобзарь“, незанехай ii перестудіовати.

Ще торікъ обіцявъ ти прислати повістокъ, вонибъ здалися нинї до „Правди“; колито я дочекаюсь и »Нечая« побачити вже готового? Може въ тебе єсть який другий епічний утвіръ — „Правда“ має теперъ обширні рами, поміщалаби такі утвори — пішли якъ у тебе дещо єсть. Може тобі девчімъ Гомеръ поможе, такъ піславби я Тобі й теє — у мене єсть. — Напиши мині, чого Тобі треба, а я Тобі постараюсь усего, теперъ нема нічого неможливого.

Чую, що у васъ Румуни до нашихъ Русинівъ, якъ тутъ Ляхи беруться — томужто я боюсь до тебе на впростъ адресувати, а черезъ Січиньского, и тобі незле булоби на листахъ або пачкахъ, де треба на почті Aufgeber. надавати черезъ Січиньского до мене.

Одну невеличку прозьбу маю до Тебе. Якъ тобі вже може звісно изъ »Правди«, наміряє наша молодіжъ спорудити декляматорський вечеръ зъ музикою и співами въ памятку знесеня паньщини и святкуючи поминки незабутого народолюбця нашого киръ Григория Митрополита. Здалабся вспоминка або Григорию Яхимовичови — ода, котрабъ проспівала его невсипуще трудолюбіе около руського народу и руського обряду, або пісня весела на знесенє паньщини у нашій Галичині. Дочого більше будешъ одушевленъ, чи до оди Яхимовичови чи до пісні на знесенє паньщини (себто крепацтва Ляцького), до сего возьмись за роботу; — не зле булоби сі оба факта: трудолюбіе Яхимовича и знесеня паньщини разомъ проспівати. Вистерігатись однако належить тобі при пісні о знесеню паньщини за велике величанє монархізму, а належить дивитись, щобъ ся пісня несталася такою, якъ то кажуть льойальною, де лишъ монарха та монарха а більшъ нічого. Якъ приміръ до такої оди приславъ би я тобі »Пісня Украінцівъ о знесеню кріпацтва«, если би ти до сего хотівъ забратися; — незле, але ще лучче булоби, якъ би ти самъ и ноту до своєї пісні підобравъ въ квартетъ, щобъ можна ii відспівати на сей вечеръ декляматцийний. Гляди лишень щобъ ся пісня була більше патриотичною въ формі патриотизму пісні »ще невмерла Украіна«. — Колибъ ти боявся на сій пісни и свій теперішний псевдонимъ дати, такъ підпиши ся єншимъ и нїхто небуде сего знати окрімъ мене та брата Олекси. Нинї посилаю я тобі обіцяні пісні на чотири голоси; — хоть язикъ у всіхъ пісняхъ оттихъ невсюди додержувано — але самі собою суть досить красні. Незадовго поступить до друку »Завіщанє Т. Шевченка«, квартетъ зъ сопроводом фортепяну М. Ливченка, — дуже гарна пісня ся була відспівана академиками на декляматорсько музикальнімъ вечорі въ память Тараса Шевченка, тому то неказавъ я сеі пісні переписувати.

Якъ тамъ тобі поводитъ ся? — напиши хоть кількома словами — але несумуй — въ тугу невдавайся — то до нічого нездалося. — Вже я тобі неразъ казавъ — пригадувавъ слова Тарасові „Журбою долі не накличу“. Маєшъ коло себе веселихъ хлопцівъ, якъ Січиньский, Жуковський тай Танчаковський — а любі то хлопці, — попроси лишъ Танчаковського, щобъ тобі видеклямувавъ оду до »Основяненка«, почуєшъ якъ високо піднесе вінъ Тебе своєю декляматцією — має талантъ до сего. — Січиньский балакливий, такъ повиненъ би тебе розвеселити — а Жуковський знає на басі грати, приучуй его часом—нехай и міжъ нашими людьми музика ширшає та взростає. Чи дістаєшъ ти поезіи Федьковича, що у Коломиі печатає Біловусъ? Звісти мині —якъ ні, то я тобі пішлю—прочитаєшъ —скажишъ мині свій суд о тихъ поезияхъ — я у нихъ недуже залюбляюсь. — А теперъ бувай ми здоровий та незабувай твого щиро друга Осипа;—веселихъ та щасливихъ тобі зъ цїлою родиною святъ великоднихъ;—цїлує тебе сторази твій щирий другъ и Братъ

Осипъ

Львові бар. Шперсгарта ґенеральним консулем в Християнії. — Czern. Allg. Ztg доносить, що президент Буковини др. Бляйлебен буде небавом іменований намісником Моравії, а єго місце займе радник двора Фріс. — На повітову касу щадничу в Бродах уряджено онодї рун. Вибирано з неї громадно вкладки. Для успокоєня населеня видано відповідну відозву. — З Петербурга доносять, що онодї спалено в державній касї банкноти вартости 25 міл. рублїв.

— **З галицкої Каси ощадности у Львові.** Від 15. серпня с. р. зістала піднесена процентова стопа від вкладок в галицкій Касї ощадности у Львові зложених з 3·6 на 4 від сто річно. Підвижка процентової стопи, яка супроти вкладкового капіталу 80 міліонів становить для Каси видаток більший о 320.000 К річно — може найти покрите лише при — по можности — рівночаснім відповіднім підвисшеню процентової стопи від удїлених галицкою Касою ощадности у Львові гіпотечних позичок на добра і реальности і позичок комунальних, в яких поверх 60% всего капіталу вкладкового є поміщених. Отже ухвалою Видїлу Каси з 10. серпня с. р., якою підвисшено процент від вкладок, заразом порішено підвисшити процент від позичок гіпотечних на добра і комунальних позичок на 5 від сто, від гіпотечних позичок на міскі реальности на $5^1/_4$ від сто річно.

Покликана до виконаня тої ухвали Дирекция мусить старатись, аби в випадках, в яких обовязок позичаючого до оплачуваня підвисшеної процентової стопи в самім довжнім скриптї не був предвиджений, той обовязок був додатково принятий і табулярно з безпосереднім першеньством по позичцї забезпечений. — Додаткові декляраций, яких взірцї в тій цїлї Дирекция на жадане видає, є в обосторонним інтересї в той спосіб уложені, щоби в разї дальших змін на грошевім торзї не потреба виставляти нових декляраций. З хвилею інтабуляциї підвижки процентової стопи з жаданим першеньством Каса узнає за небуле виповідженя позичок і признаня за платний їх рештуючого капіталу, які одиноко узисканє додаткових декляраций мають на метї.

Почуваємо ся до обовязку зверлути бачність на стилїзовані в тім змістї кінцеві уступи виповіджень і комунїкатів супроти узнаня за платні рештуючі капітали, аби виказати неправду чуток, які появили ся, неначе би гал. Каса ощадности виповідала позички задля якихсь инших причин. — Каса не лише не має наміру стягати позички, але як раз готова розложити їх на основі підвисшеної процентової стопи на новий, довший час умореня, який дасть можність задержаня амортизацийних рат в менше більше дотеперішній висотї. — З поважанєм: Галицка Каса ощадности у Львові: *Стройновский, др. Квятковский.*

Оповістки.

— **Репертуар руского театру в Станиславові.** (Саля „Тов. Монюшка". Початок $7^1/_2$ вечером).

В четвер дня 21. падолиста с. р. »Анонїми« знаменита шутка в 3 дїях Девалїєра.

— **Послїдні вечерницї** з танцями осїнного сезону відбудуть ся сеї суботи дня 23. с. м в просторій салї товариства „Львівский Боян" в „Народнім Домі". Дохід з вечерниць призначений на „Руску Захоронку". Видїл подбав, щоби вдоволити всїх, хто возьме участь у вечерницях. Простора і гарна саля, добра музика, буфет у власнім заряді і запевнена численна участь молодих, дає запоруку, що забава вдоволить всїх. Вступ від особи 1 К. для академиків 50 с. З огляду на цїль видїл Захоронки сподїєсь, що всї сьвідомі рускі родини возьмуть участь у вечерницях.

— **Народна Гостинниця у Львові** виплачує дивіденду від удїлів членьских по 5% за кождий рік; приймає нові удїли членьскі почавши від 20 К і 2 К вписового і приймає вкладки на книжочки, від котрих платить 5%. — Приїзджуючим до Львова припоручає свій готель. — *Дирекция.*

— **До милосерних сердець** нашої суспільности звертає ся селяньский син з Надвірнянщини, убогий ученик промислової школи в Кракові, з просьбою о поміч на справленє зимової одїжи і приборів до науки. Ласкаві датки просимо висилати на адресу Впов. проф. Богдана Лепкого в Кракові, ул. Зелена 28, II. пов. (з дописскою: »для уб. учен.«).

Телеґрами

з дня 20. падолиста.

Відень. На вчерашнім засїданю палати послів ведено дальшу дискусию над наглячими внесенями в справі дорожнї. По пос. Демсарі (Словінець) промовляв п. Марков. Зачав по росийски, а коли рускі посли почали протестувати, промовляв дальше по нїмецки. По нїм забрав голос новий мінїстер рільництва, др. Ебенгох, привитаний оплесками християньских суспільників. Свою довгу бесїду в справі заради дорожнї харчів закінчив мінїстер заявою, що єго задачию є помагати розвиткови хлїборобства. „Зелений прапор селяньства, без ріжницї народности і віроісповіданя, повіває з будинку мінїстерства хлїборобства; щоби того прапора не знято, о се буду дбати, уважаючи то за мій обовязок" (оплески). Потім промовляв пос. Бельоглявек, а по нїм пос. Будзиновский, представляючи долю руского селяньства і заявляючи ся за внесенєм. По промові пос. Штеклєра перервано засїданє до пятницї. Внесеня зголосили між иншими: пос. Олесницкий в справі зміни деяких постанов цивільного кодексу і екзек. ординациї; пос. К. Левицкий в справі увільненя будинків з 1 або 2 кімнатами від домово-кляс. податку. Інтерпеляциї внесли: пос. К. Левицкий в справі поведеня гром ради в Нечищеві, пос. Будзиновский в справі виборів до гром. ради в Устю зел., пос. о. Войнаровский в справі урядових надужить властий в Галичинї, пос. Бачиньский в справі виконуваня приписів водного закона старостом в Станиславові і посол о. Фолис в справі винагороди для селян. Ів. Петрова за сина, що помер у війску.

Відень. Вчера по полудни закінчено секцийні наради католицкого зїзду. Вечером відбули ся великі сьвяточні збори.

Відень. Посли Давидяк і Глїбовицкий конферували вчера з бар. Беком.

Будапешт. През. сойму Юст не вніс ще своєї резиґнациї.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрация і карчма — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 19. падолиста: Др. Ів. Кос з Перемишля, о. П. Гарух з Незнанова, Мих. Тарчаниця з Лїска, Евг. Сїлїньска з Рожаїва, Лев. Кожиньска з Жабя, др. Андр. Чайковский з Бережан.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 16. до 30. падолиста 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

„Псалтиря розширена"

в дусї християньскої молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всїми трома Ординариятами. — В оправі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Висилає за попереднім присланєм гроший, або послїплатою: А. Слюсарчук, парох Рунґури, п. Печенїжин.

При закупнї товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Найбільший склад в краю

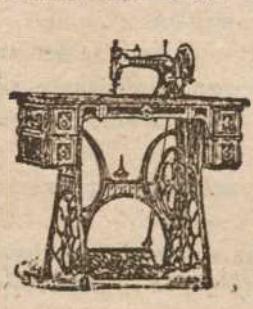

ориґінальних машин до шитя і гафту, кравецких і шевских та машин панчошкових.

Курс гафту безплатно.

Приймає до направи машини до шитя всяких системів.

Цїнники даром і оплатно.

ЙОСИФ ІВАНИЦКИЙ

механїк і специялїст

(5—10). **Львів, Готель Жоржа.**

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цїнні і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї деннім не числячи нїякої провізиї.

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	**8·55**	**1·30**	5·25	9·50
Кракова	7·25	9·45	—	**8·40**	**2·31**
Ряшева	—	—	1·10	—	—
Підволочиск	7.20	12·00	**2·16**	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	**2·25**	—	9·00
Черновець	—	—	3·45	—	**12·20**
Станиславова	5·55	—	—	—	—
Коломиї,	—	10·05	—	—	—
Стрия	7·29	11·50	3·51	—	10·50
Пустомит	7·29	11·50	3·51	9·40Н	10·50
Самбора	8·00	10·30	1·55	—	9·20
Любіня	8·00	10·30	1·55	9·20	11·50†
Рави рускої	7·10	12·40	4·50	—	—
Янова	8·22	1·15	5·00	9·25	10·10†
Брухович	7·10	12·40	1·45†	4·50	8·20
Брухович	10·05†	—	3·25	5·30	9·35Л
Зимної води	5·50	7·25	1·10	5·25	9·50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	3·45	**8·25**	**2·45**	**7·05**	11.10
Кракова	—	8.40	6·15	7·20	12·45
Ряшева	—	—	4·05	—	—
Підволочиск	6·20	10·45	**2·17**	7·00	11·15
Черновець	6·10	9·20	**1·55**	—	10·40
Черновець	—	—	—	—	**2·51**
Станиславова	—	—	—	5·50	—
Коломиї	—	—	2·35	—	—
Стрия	7·30	—	2·26	6·25	11·30
Пустомит	7·30	10·45Н	1·26	6·25	10·30
Самбора	6·00	9·05	4·30	—	10·51
Любіня	6·00	9·05	2·10†	4·30	10·51
Рави рускої	6·12	11·05	—	7·10	11·35†
Янова	6·58	9·15	1·35†	3·35	6·30
Брухович	6.12	11·05	2·28	5·45	8·34Л
Брухович	9·05†	12·41†	3·45	7·10	11·35†
Зимної води	3·45	8·40	4·55	7·20	11·00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в недїлї і сьвята означені † — в недїлї і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в недїлї і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского.